

Дивна Вуксановић

НА БАЗЕНУ

Асноинђија

Сумрак је окретао свој сат изнад и испод обзора. Дуж јелових грана ширило се плаветнило, а затим и распршивало по ниској трави покрај базена. Правоугаоно водено огледало, благо намрешкано и оивичено женским силуетама у покрету, успорено је мењало боје – од коралноцрвене, преко оранж и златастих прелива, па све до љубичасте, у чијој се полутами, сасвим у даљини, назирао месечев рог. Чинило се да младе жене, окупљене на семинару црне првосвештенице, извијајући тела умотана у дугачке тканине, плешу у ритму тишине коју је исти тај плавичасти сат доносио природи и свим појавама око воде.

Тамнопута Асноинђија седела је у трави, на богато украшеној простирци, истежући се лагано и постепено. Дах јој је био дубок и миран, насупрот коврцавој коси коју је померао ветар, чинећи да се свака локна разлети око лица, као да крије два тамна ока од високих јела, потока и околних планинских врхова. Прва у низу радионица с одабраним срећницама ускоро је требало да започне; загревање је трајало око пола сата и завршило се напоредо са последњим одсјајима сунца. Огледална вода базена постала је црна.

Првосвештеница је била искусна менторка, медијум и промотерка *соул бизнис* курсева за подизање и оснаживање женске енергије, с посебним нагласком на питањима везаним за каријеру, плодност и месечна крварења. Циљ образовања, које је започињало у рану јесен, а завршавао се пред зиму, био је да се оствари резонанца између живота из снова, природних енергија, успеха у послу и женског циклуса. У то време, самопоуздање, женска моћ и интуиција, подржане природом, продавале су се као кекс на локалној пијаци; посвуда је било несрећних жена које су плаћале повеће суме новца како би, уз помоћ тренера или гуруа, оствариле свој пуни потенцијал, стекле самопоштовање, отреле се навике жртвовања за друге и зарониле у мистичне моћи женског бића, врлети властитог тела и парчиће духа што су примамљиво светлукали негде изван њих. Речју, овде се пред женским светом простирао читав један видокруг надања.

И док је малограђанштина постала свеопште стање људског рода, актуелно одрицање од потрошње и бесмисла доносило је нове невоље; посебно оним девојкама и пословним женама које су се тешко одвајале од *селфи* тренутака са собом, црвеног ружа, нових фризура и лакираних ташни, те уских панталона које гурају стражњицу навише. Али дошло је време да се животни стил из основе мења. У том ланцу *second hand* производа, што су призивали гламур на најјефтинији начин, одлично су, на тржишту несреће, пролазили свакојаки семинари о потрази за изворном природом, женском солидарношћу и снагом заснованом на везаности за искон, мистичка искуства, крв и нагоне. Заборав ботокса представљао је идеју водилу које су се женска племена чврсто држала, парирајући тиме својим партнерима што су се листом одрицали дезодоранса и депилације. Прогрес је био на видуку.

Загледана у крајичак месеца, Асноинђија је све своје увојке покрила капуљачом и трипут плеснула дланом о длан, што је био знак да тела поседају у траву око ње. Мрак се већ навукао преко неба, падајући на јеле и воду. Ту се негде налазила и истина, која је погледу испод капуљаче давала замућене обресе.

После поздрава природи и њеним духовима, првосвештеница је отворила таблет и упутила полазнице на снимак петнаестоминутног интервјуа који углавном говори о семинару и појединачним вежбама. Уређај је био повезан с базеном, тако да се садржај указао на воденој површини. У интервјуу је, између осталог, било речи о неопходности извођења ритуала везаних за женске телесне течности, секрете, крв, плувачку и зној, те како узајамно повезивање енергија на основу мириса и укуса ни случајно није секташење, него пут ка успеху и остварењу личности жене. Посебно су помињане технике подмлађивања коришћењем менструалне крви и јутарњих испљувака који би се утрљавали у кожу и косу у сврху подстицања циркулације, или да би се освежио тен и достигло врхунско уживање у себи. Већина полазница слушала је интервју раширених очију и полуотворених уста, буквално гутајући нове начине истраживања сопственог тела и уживања у његовим тајнама.

„Како сте дошли на идеју да сакупљате менструалну крв? И чему служи тај обичај?“, упитала је инфлуенсерка са Јутјуба.

Асноинђија се насмешила, показујући пратиоцима канала своје снежнобеле зубе. Потом је климнула главом неколико пута, као да се самој себи обраћа, значачки, с приметном дозом самопоуздања; поседовала је тајну коју ваља продати, али свакако не одмах.

„Па, када погледам унатраг и сетим се свог одрастања, у глави ми одјекују мајчине речи. Чим сам добила прву менструацију, честитала ми је. Али као да није била баш сигурна треба ли се томе радовати. Знам само да тада“, наставила је не скидајући осмех с лица, „нисам смела да се купам и кувам... Углавном сам се крила испод ћебета. Била сам нечиста.“

„И? Шта се од тада променило? Како сте дошли на идеју да спојите периодична крварења са моћи, успехом у послу, женском доминацијом?“

„Добро питање. Догодило се то много касније, приликом мог боравка на Тибету. Недалеко од будистичког храма“, застала је, па наставила, „делила сам собу с девојком која ми је једне вечери, пред медитацију, пришла са црвеном траком преко чела. Питала сам од чега јој је то?“

„Вау!“, узвикнула је једна од учесница семинара, задивљено гледајући у водену површину.

„Одговорила ми је да је то њена менструална крв. Као да је сукрвица на лицу најнормалнија ствар на свету. А затим је објаснила како течност пажљиво прикупља. И да је то начин да се врати природи... Тада ми је детаљно испричала све оно што је имало везе с мојим циклусом. Била је од оних чудесних особа које несебично деле своја најинтимнија искуства.“

У том тренутку, слика је заиграла, и на снимку се појавило нешто друго. Интервју је настављен у новом окружењу које је личило на лабораторију. Инфлуенсерка се поново обратила гледаоцима, топло их поздрављајући. Поред ње стајала је Асноинђија, у истој одори као у претходном прилогу.

Окупљене жене и даље су седеле околу и опчињене зуриле у базен.

„Налазимо се у био-лабораторији”, истакла је инфлуенсерка, „која је испитала прве резултате вашег рада. Да ли сте задовољни?”

„Наравно. После неколико фантастичних путовања кроз тело, већина је одлучила да донира сакупљену крв”, узвратила јој је првосвештеница.

„Тако сам и мислила. Сигурно су вам многи произвођачи природне козметике дубоко захвални. А и кориснице ће бити презадовољне. Све за њихово добро! Ви, међутим, за пратиоце нашег канала имате још нешто.”

„Да”, климнула је првосвештеница намештајући капуљачу која јој је очито спадала. „У нашем женском племену појаво се и један мушкарац.”

„Ха-хаа, Џејмс Бонд, претпостављам. Одајте нам тајну!”

„Врло сте близу... Наш колега Рубен Миранда, бави се оснаживањем маскулинитета и сада је међу нама. Понудио нам је нешто заиста феноменално...” Асноинђији су заискриле очи, а затим је наставила тајанствено. „Нешто сасвим бондовски.”

„Нема времена за умирање. Је ли тако?”, упитала ју је инфлуенсерка.

„Тачно. Колега Рубен и ја нудимо полису осигурања. Акција је одлично прошла код маскулине групе, па ето прилике и за жене.”

„Појасните, молим вас, о чему је реч. Ако сам добро схватила, остајемо на теми крви.”

Одједном се са свих крајева базена зачуло једно „ах”, као добро увежбани удах племена.

„У филмовима о Бонду најављена је та нова нано-технологија. Наше медицинско путовање било би непотпуно без ње. То је прилика која се не пропушта... За све жене које у овом тренутку прате ваш канал...”

„Паметна крв”, надовезала се инфлуенсерка. „Сигурно је безбедније да наше ћерке, девојке и мајке буду праћене и контролисане путем технологије. Тиме се искључује могућност силовања, мучења, киднаповања...”, наставила је обраћајући се камери.

„Тако је. Довољна је само једна доза и постајете доживотна власница паметне крви”, поентирала је првосвештеница. „Нано-технологија ће вам буквално сачувати живот. А ми смо ту да помогнемо.”

После ове реченице, менторка је искључила лаптоп, навукла капуљачу преко очију и поново удахнула дубоко. Тишина се спустила на предео око базена. Церемонија је потрајала до касно у ноћ. Амбулантна кола била су паркирана непосредно крај базена.

Тунел

Историја за коју се Даринка занимала, а посебно за тематику Другог светског рата, подразумевала је истраживања тајних мрежа које су, између осталих, чиниле и жене, пружајући подршку партизанима, савезницима и „савезницима”, у прикупљању обавештајних података, организовању снабдевања оружјем, односно пружању отпора и саботажама током окупације већих градова, а из перспективе женског

учешћа у ратним операцијама. Заведена чињеницама, Даринка је свог будућег супруга Бранислава упознала у војном архиву, док је проучавао стратешке објекте у врху израде пројекта под земљом – Субтера.

Био је то популарни назив за подземни град са мноштвом базена и рекреативних садржаја, који је осмислио тим урбаниста, архитеката и инжењера међу којима је био и Даринкин сада већ покојни супруг Бранислав. Као удовица, ова млада жена скоро годину и по дана никуда није излазила лечећи се од депресије, све док јој, током виртуелне терапије, није препоручено да сиђе у подземље и преиспита корен своје везе с Браниславом. Град, обележен понеком идејом и енергијом покојника, требало је да удовици у раним тридесетим, тамне косе, витког стаса и благо спуштених рамена, дочара пут кроз њен властити живот, мада она то испрва није разумела.

До Субтере се долазило регионалним метроом, изграђеним у склопу пројекта Еол, названог по богу ветра који јури подземљем. На улазу је подигнут атријум, који је, осим декоративне намене, једним делом служио и за снабдевање светлом; уз то, светлост је под земљу стизала и помоћу система огледала преко којих се прелапала и усмеравала у жељеном правцу. Даринка је запазила да покретне степенице воде до наредног улаза, који је био означен неупадљивом таблом и прскалицама за воду. Дуж степеница, односно напоредо с њима, из супротног смера њихале су се празне гондоле.

Одакле долази потреба за силаском под земљу?, упитала се жена у црнини посматрајући неколико девојчица које су се домунђавале, кикотале и нуткале једна другу сендвичима покрај пролаза који је водио до првог нивоа града. Хаљинице су им биле мокре од прскалица које су служиле за наводњавање печурака и осталог поврћа што је расло околу. На том првом нивоу, који је био намењен за појединачне и групне посете, налазили су се велики ваздушни јастуци уклопљени у конструкцију свода, који су омогућавали звучну изолацију осталих делова подземља. Биле су ту и инсталације за довод струје и воде, за саобраћај, али и за мрежу подземних ауто-путева у случају рата или непогода.

Радује ме свако ново градилиште, присећала се речи које је Бранислав изговорио дивећи се једном маленом мосту. Призвала је тај давни осећај среће као да је њен властити: чуђење је преплавило душу. У мислима је разабирала људе што су пролазили преко љупког мостића. Било је ту парова који су се држали за руке, породица у повратку из биоскопа, али и појединаца који су шетали дубоко уроњени у самоћу. Сви они деловали су као део нечег већег; мост је, чинило се, подсећао на њихов први излазак на позорницу живота.

Од виртуелног терапеута Даринка је сазнала да се у Субтери одиграва буран подземни живот: издавали су се станови и викендице, подигнуте су теретане, фитнес студији и спа центри за вежбање и опуштање. Ресторани, кафићи и продавнице нудили су различите врсте хране и пића, као и другу робу. Осим обичних грађана, у подземље су навраћали и научници и истраживачи, али и војни стручњаци и друго особље задужено за управљање и одржавање система одбране. Ипак, Субтера је била најпознатија по базенима. Они су се налазили на другом нивоу града, док је на трећем, испод њих, био систем за контролу и одржавање. Ту су биле сме-

штене разне справе и машине у сврху одржавања живота под земљом. Специјални бункери и помоћне просторије били су распоређени на стратешким местима, пружајући склониште и заштиту у случају опасности.

Када је стигла до нивоа базена, Даринка је приметила групу људи који су стајали поред ђакузија и о нечему расправљали. Били су у алпинистичким оделима и изгледали су забринуто. Како се приближавала, чула је да разговарају о неком тунелу који се налазио испод њих. У жељи да сазна нешто више, застала је... Чинило јој се да је прича о тунелу недостајућа копча с покојним мужем, нешто што није знала о њему, а требало је да зна. Упитала је старијег алпинисту из групе за више информација и сазнала да је објекат деценијама затворен из непознатих разлога; причало се да га обезбеђује војска. То је био коначни окидач за Даринку да се упусти у авантуру, покуша да открије војну тајну и смести је у одговарајући џеп историје. У ту сврху, замолила је алпинисте да јој посуде опрему, како би обишла простор испод базена.

У исто време, крајичком ока, осмотрила је и купалиште. Базен, смештен у средишњем делу, био је огроман, са водом која је блистала под светлошћу дворедних неонки. Око њега су се налазиле лежаљке; неколико тинејџера уживало је у пливању и опуштању. Атмосфера је била мирна. Даринка је осетила како напетост полако попушта.

Пошто је добила опрему, спустила се, без пратње, дубље у подземље. Успут је одбацила оне делове који су јој отежавали кретање. Све је то сад лежало по путу, осим кациге са slabим светлом. Тумарајући по полутами, слутила је да је Субтера много више од обичног подземног града. Наишла је на неосветљени пролаз; ушла је у тунел који је био необезбеђен. Док је напредовала, послушкујући звуке воде што капље са свода, осетила је како се атмосфера мења. Ваздух је постајао влажнији и тежи, а звуци корака одјекивали су у простору. Срце јој је убрзано куцало, док је пролазила кроз мрак. Хођајући неко време, изненада се саплела о нешто и једва одржала равнотежу.

Одоздо, из тмине, зачуло се једно слабашно „ааахх”. Сагнувши се ка извору звука, Даринка је напипала нешто меко и хладно под ногама. Инстинктивно је клекнула, пажљиво се ослањајући на зид, како би боље осветлила оно на шта је набасала. Угледала је повијено тело на поду. Био је то мушкарац; лице му је било прекривено блатом и крвљу. У близини је, изгледа, било још тела, али се нису мицала.

„Браниславе”, ословила га је тихо.

Није имао снаге да јој одговори.

„Откуд ти овде, мили?”, наставила је придржавајући његово лице длановима, а затим је почела да му дрмуса главу, као да жели да се увери да је жив.

„Браниславе”, једва чујно је поновила.

Поново је остала је без одговора. Повређени је био сувише исцрпљен; Даринка је под прстима осећала како му је кожа хладна. Након првог шока, размишљала је како да обоје извуче из тунела. Бранислав је био жив и то је било најважније.

„Не брини, мили”, шапнула је нежно, покушавајући да му пружи неку врсту утехе. „Изаћи ћемо из овога заједно. Држи се, молим те.”

Пошто је схватила да не може да га помери, пољубила га је у чело и похитала по помоћ. Убрзо је стигла до базена.

А шта ако он у међувремену умре, упитала се док је погледом тражила алпинисте. Већ у следећем тренутку, помислила је да је све био само сан, привид настао из жарке жеље да још једном види покојног мужа. Дешавало се. Ненадано призовеш слику покојника и укаже ти се као дух или холограм. Ипак, могао је то бити и он; колебала се. Откуд тела у том тунелу? Да нису заробљеници, рањеници, мртви? Ко их ту држи и зашто? Тунел је вероватно користила војска, а пролаз је тренутно, ко зна из ког разлога, био отворен.

Овога пута, поред базена била је распоређена група војника. Високи официр нешто им је говорио, машући рукама. Даринка је таман помислила да им приђе и потражи помоћ, али је, пошто се приближила, приметила нешто необично. На дну базена биле су урезане бројке и слова који чине тактички код. Шифрована порука дизајнирана је као комбинација вертикалних и хоризонталних линија што формирају различите облике и симболику борбе. Тела су била приказана кроз укрштања линија. Живи су били представљени тачкама и словима у покрету. Читава слика борби у тунелу била је приказана векторски, помоћу ознака карактеристичних за шифрарнике које је виђала у дебелим војним енциклопедијама.

Наравно, тактички код био је замишљен тако да обичним цивилима изгледа допадљиво, али нејасано, као апстрактни узорак, све док Даринка у њему није препознала правилност, схвативши да је пресликавао војне операције од којих се једна одвијала баш у тунелу. Симболика бројки, слова и линија говорила је и о ширим ратним сукобима у подземљу и освајањима од стране војске која је изгубила у Другом светском рату, консолидовала се и покорила град, при чему су браниоци, очито, побацани у тунел, скривени од погледа становништва.

Пошто је дешифровала поруку, Даринка је схватила да јој нема повратка, осим уколико је страна војска силом не одвуче доле. Избезумљена, скочила је у воду и храбро запливала. Два војника муњевито су кренула за њом. Стигавши до средине базена, зауставила се над линијама и тачкама у покрету, пливајући у месту. Збуњени, пратиоци су такође застали у ишчекивању њених потеза.

Тамо где је замишљала да лежи Бранислав, Даринка је левим стопалом пратила кругове под водом, као да му масира срце. Потом је чула команду која се разлегла простором.

Дубоко је удахнула и заронила.